

waj masums atkaras gan wismairak no audsinafchanas un mahzibas wihses un gara. Tadehk lai turpmak wispirmi gressham us schahm leetohm wisu solum wehribu un usmanibu, un kreetna audsinafchana nepastahw nelahbas sweschaas walodas „eekalshana“*). Kreetnam tau-tas mahzitajam (skolotajam) bus pascham latra leeta un latra weeta neween behrneem par preefschmhi but, bet tam bus ori fmalki isfinat, libdjuust un nomotit wisa behrna behdas un preekus, laimi un nelaimi, truhkumus un wehleschanahs — ar weenu wahrdi, pilnigi wisu libdjuust, un til tad tas warehs pareisi audsinat un mahzit. Tadehk ir leelakla aplamiba, ka muhsu ihstajas tautas audsetaju audsetawas — feminorisas — peenem paivisam sweschaas mahzitajus, kas neds prot muhsu walodas (ori walts walodas ne), neds posihst muhsu tautas wehsturi, wixaas dabu un eerachas, neds libdjuust wixas sahpes un preekus, un tadehk strahda mela-niski, til ka algadshi, ne returnis glushki pretim wisa muhsu dabai, pee tam daschadus sawus mehkus weizinadami. Schahdu nebuschanu mehs-ne par lo nedribs-tam wairs turpmak zeest un peelaist; par to runa un leezina dauds notikumu. Schihs skolas peeder weenigimums, muhsu tautai un tahn nebus turpmak valikt sweschaeku rokas, kas atkveschinadami muhsu tautas nahkamus mahzitajus no tautas — fazek til wispahrigu pretibu un enaidu, un skahde waren wisa muhsu attihstibai.

Bet lai nu wehl drusku apskatam, kas tad ihsti ir taufiba, kas ir muhsu tagadejee Kreewi, Wahzi, Franzuschi u. z., kas ir wina fentschi jeb preefschgbjessi sen-senajos laikos, un waj tee ir wiss wehl tee paschi, ne-famaisiti un teefcham weeni no otreem jaur lo fewischku, sawadu isschekrami un pozekami par zitahm tautahm? Ja butu eespehjams to it finalki isdibinat pehz wehstures, tad gan isnahktu tahdi jukumi, ka pee Bahbeles torna, ka neweens wairs nesinatu, pee lahdas tautas tas ihsti peeder. Douds Kreewi nemoi neveederetu poe Kreewem, bet warbut pee Wahzeem, Franzuscheem, waj zitas lahdas tautas, un tapat atkal dauds no pehdeejem butu warbut wismasai pee schahm tautahm skoitami. Un ta tas ir pateesib. Tadehk ir tautissa pohrzelschanahs un daschu tautu uspuhsta leeliba tikai geigia un smeekliga komedijs. Ka tas noteek pee leela, masmahu-jisai puhla, ir aifbildinams, bet ka schahdas domas teef usturetas un koftas ari no doudseem, ta faulkeem, augsti mahzitem, ir neween prasta un aklo, bet nosodama dumjiba, pret kuru, sinams, schee wihreli karot nesphezgi, jo paschi deewi ar to weli zihnotees. Weltig bus, wehl lohdu wahrdi peesprausi par teem sewfchleem radiju-meem, kas apgalwo, ka „til no barona eesahkotees zilweks.“

Waloda, sinams, war gan but pehz sawa virmaja fatura, pilnigaka jeb bogataka un wairak waj masak iskopta jeb isglichtota; war ari pehz sawas flanas but zita par zitu austim peemihligaka, waj ari skarbi skonoscha, bet nelad tai now nelahda sakara or pascha zil-wela eeffchigu dabu, wixa tukumibun karakteri. Drusku zitadi tas jau ir ar tizibas teetahm. Tur gan dascha ohriga forma war daschu wairak waj masak peerwilti waj atgrubst, un daudseis gan ari tikai tamchr, samehr tam wehl swescha, ne-eerasta. Gerascha, ka sinams, ir ora zilweka daba, un jaur to heidot mehs dauds reis ar wiss aprodam un wehlak brihnamees, ka mehs ee-preefsch warejahn no schihs waj tahs leetas zitadi do-mat un darit.

No tizibas ahrigahm pusem tunajot, japeemin, ka no leela swara gan ir tizibas mahzitaja jeb isskaidrotaja persona un wisa wina daba un isturuchanahs. Daschs peewels zaur sawu iswizigu jeb, ka foka, joklu walodu jeb xunu, daschs zaur sawu tukumigu, preefschbimigu dzhwi — zaur dorbeem un daschs pat zaur sawu peemihligu feju un loipnigu dabu. Bet wiss war ari but otradi, ka mehs to it beechi redsam fadishw. Nefatiziba un schekchanahs sharp „gonu un awim“ ir dauds reis eemeflis tizibas pahrgrofchanas bijis. Saniknois zilweks pada-ra sawas duftmas dauds reis pat bresmu darbus, ne til ween wehl pahrwat neezigus ahrius eespaidus. Ka is wehsturoc redsam, tad agrakos laikos dauds wal-dineeku peehema jeb pahrgrofjia sawu tizibas ne reti tikai ahriku apstahktu deht un wiseem wina wairast neekeem bij tas pats jadara. Ari muhsu fentschi ir jau schahdas tizibas pahrmainschanas wairak reisad zaur-baudischi. Preefsch Wahzeeschu pahrnahfchanas Baltij (1158. g.) dauds no teem, kas tuwati robeschus ar Kreewem dzhwoja, bij jau pahrgahjuschi Greku tizib. Zaur Wahzeeschem tee nu eesahlumä peehema fatoku tizib, un atkal wairak gadu simtenus wehlak — ar Lutera laikeem — pahrgahja Lutera tizib. Bet wehl schodeen ir labi dauds fatoktigus Wahzeeschu, ihpaschi

Witehfas gubernas. Jaunsobs laikos atkal dauds ir peenebunuschi Greku, baptisu un hennhui tizib. Ka laikam is awisem, tad muhsu laimini Igauni tagad supri-pahrejot Greku tizib*). Ta nekas narva pafaulē pastoh-wigs, pilnigs, bet wiss pahrgrofjia — iinhzigs.

Kreewu awises par Baltijas leetahm un „Bals.“

(Larvajajums)

Gressimees nu pee Kreewu omischu raksta fatura. Rakos bis istekta domas, ka tas butu labaki, tad Igauni un Latweeschti pahteru pareisitizib, ka deretu subtit wairak Kreewu amata wihru us muhsu gubernahm. „Balt. Websmees“ un pehz wina „Bals“ demahm mehs sahrtam gandrihs wahrdi pa wahrdam, ar „Balsa“ domahm til tablu, zil wixas fmelas is „B. Webschha.“ Pehdejā rafstu warbut eespestu wahrdi pa wahrdam, ja to atwehletu muhsu telpa, bet ta ka mehs ari paschi gribom istekta sawas domas schim leeta, tad mums tas ja-arstahj. „B. W.“ darijs loti gudri, ka wixsch tizibas jautajumu nemas narva aissahris; „Balsa“ turprelim schis jautajums aissahm gandrihs pusi no raksta un wixsch nerastu wis ta, ka gribetu aissah-wet ween Lutera tizib, bet tohdā garā, it ka kad gribetu peegreest daschu otklihduschi, apmaldijuschos ami-pee schihs tizibas. Scho darbu mehs ir turpliskam at-staham „Latv. Awiem“ un „Balsam.“ Mehs to eeskam par newajadsign trofchua taisfchanu, mums ir wixas krestigas tizibas weenadi swetahs un labas, kura-ketrom labaka, tai lai wixsch peektih. Ari preefsch „Risch. Westnik“ butu wehlejams, ka wixsch wixas krestigas tizibas, ka ne warrak, abrigi eeskam par ween-lichdissigam, zitadi wixam un „Balsam“ bus jaleekas us misjas kopfchanu. Weenreis par wifahm reisahm „Risch. Westnikam“ atgahdinam, ka Latweeschti ustizibas un par-dibas pamats Tronim un tehwijsi, narva mellejams Latweeschti tizib, bet Latweeschti tautiba un Latweeschti stidi. Scho un zitus veefhmejumus tizibas leeta til tamdehle dewahm, ka tizibas un politika schekrias leetas un lai weenreis beigas tizibas leetu pahrsurefchana politikos laikrofjus: narva wairs midus laiki.

„Balsam“ sawa firdigas tizibas aissahweschanas is-spruzis teikums, par kuru zits til war pasmeetees. Par peerahdijumu, ka lutertigee Latweeschti ustizigi pawalst-neeki, zitu teikumu starpa wixsch ari par Latweeschem un Igaunieem ta faka, ka lutertigee „nawa fikali galwas naudas mafkatoji, neka ziti labi pawalst-neeki“ — „nepaleek paradā ne ar galwas naudu, neds ar zitu nodoschanu mafkachanu.“ Wiss tas mums tikai to peetohda, ka Latweeschti uszibligi nodoschanu mafkatoji, un wairak neka. Pehz schihs „Bals“ logikas isnahktu, ka wixsch dzhwē tos turetu par labem zilwekeem, kas sawus rehkinumus samalka rikti, turprelim tos, kas sawus rehkinumus rikti nesamalka, tamdehle ka to ne-paspehru, „Bals“ naturetu par labem zilwekeem. Mehs jeho teikumu iszehmuschi is „Bals“ ta jolu deht. Un loi „Bals“ nemas til dauds neruhpejos par Latweeschti flawu, tas isskatas ta, it ka kad wixsch gribetu pataisit zaur sawu rafstu Latweeschus par ihpaschi ustizigem. Mehs til wixaam atgahdinam to, ka Latweeschti ustizibas bij sinama un peerahdita agraki, dauds agraki, neka „Bals“ bij parahdijees schai pafaulē.

Otra wehleschanahs, ko bij issaqjuse Peterburgas Kreewu awise, fastahweja eefsch tam, ka wixa wehleschanahs, lai muhsu gubernas butu wairak Kreewu amata wihru. „Balt. Websin.“ ari peekribt schim domahm, zil tahlu tas schim jas us walts amata wihreem, t. i., zaur Augstaku Waldibu (Peterburga) eezelameem amata wihreem. „Bals“ turprelim skaidru domu weeta taisa garas teorijas, ta ka beigas ihsti newar sinat, ka wixsch grib, ka negrib. Wixa aissahweschanas panahkums tur-prelim skaidris ka deena: wixsch grib, lai tapat, ka libdi schim, ta ari turpmak Wahzeeschti eenem muhsu gubernas augstakos amatus. Wixa wahrdi ta fak: „bet ka ari muhsu semes fentschi zaur faut to butu paschadu-juschi Waldibas ustizib, ka tee jaleek sem sawodahm teesibu aprobeschoschanam, kas mums nava sinams, un mehs ari nelad tam negribetum tiset. Tapat mums ari schleetas, ka wixa tiskat derigi eenem walts amatus,

*). Ka nomanams, tad Igauni pahmolot sawu tizib wisa-wairak schekchanahs un nefatigas debt ar sawem „ganem“, kuri-vee mums, ka sinams, wairak isturas ka basnizas twigi, neka Kristus arustuk, un lepusi aifartinas sawem no daudses lozkeem, samehri tureetim Greku un latoku garidseeli wixas semes wixa libdi et un sojuti wixa fabpes ar sawem draudes lozkeem un fatra sinā wairak libdinafjas teem, tam teem oateefba bus but, proti — Kristus ayustukem. Newis ween mahzit ut fort valentib, mil-letibun tukumibun, bet ari poshem ar labu preefschbim zeka rabdit. Un tas ir neween wixa swetahs peenahkums, bet eefsch ta pos-hem wixa wixa burchona un mehkus. Zitadi ta ir til leeta un leetuliga mafta.

ka wihri no Kreewu taufibas, ja wineem til ir peenahkofcha mahziba un wajadsigā walts walodas prashana.“ Schee teikumi skan gluschi nemainigi un ari latvijski, tad wineus apluhko pahrejot; bet zitadi ir, tad wineus apskata dzhaki, no praktiskas puces muhsu dzhwē; tad isnahk pamisam otradi, isnahk, ka „Bals“ runajis ne Latweeschem par labu, bet Wahzeem. Zeen, laftajeem it labi sinams, ko gandrihs wifus zil nezik ewehrofca-mus amatus mnhs gubernas eenem Wahzeeschti; Kreewi te retak atronami, un Latweeschti — til sharp skrihwe-reem un norakstajeem. Bet ari schee pa leelai dalai til Latweeschti pehz dzhuma, ne pehz pahrelezzinachanahs. Kreewu awises wehlas, lai top mairak amatu usfizets Kreewem, „Bals“ turprelim wehlas, lai palestā, ka libdi schim bijis, lai til ne-erobeschho fentschus teesibu, t. i. lai wineem brihw eslahiccas pagasta teesibas un zitut par skrihvereem un tad west protokolus Wahzu walodā. Mehs no sawos puces muhsu fentschus meeru kapā netrauzsim, lai wixa dus faldi pehz grubtahm zeschanahm; mehs til runasim par tagadejeem Latweeschem. Tagadejee Latweeschti, ka domajoms, neweens nebus „Balsam“ pateizibas parada. Skrihvera amatus Latweeschti ir bes „Balsa“ palihdsibas, ja til tee isturas godigi, t. i. nejateekas ar Latweeschem ka tahdeem. Augstakos amatus libdi schim wehl neweens Latweetis narva bijis un ari netiks, ja ta notiku, ka „Bals“ wehlas. Wahzeeschti, kureem wairak isglihtotu zilwelu, neka mums, ne-ees lubgt kandidatu no Latweeschem, tadehk ka wineem pascham to netruhst, un waj tad Latweeschti, pehz wixa domahm, labak ispiditu augstakus amatus, neka wixa paschi? Mehs to netizam, to til warbut tiz „Bals“ un, waram peektih klast, warbut weens weenigis. Wixaam warbut labakas faites ar Wahzeem, labakas paschchanahs, neka ziteem Latweeschem. Tamdehle til wixsch warbut domojas par kandidatu us kahdu amatu. Ziti Latweeschti it labi sin, zil grubti dabut pat skrihvera amatu; par augstakeem amateem jau nemas domat. Latweeschti no teesibu erobeschoschanas nemas newar runat, wixaas ta jau deesgan erobeschot; wixa til runa no sawu teesibu paplauchinachanahs, kas zaur Augusto Waldibu ari teek doritis un no Latweeschem atsichts ar leelako pateizib. Domajom, nebus nemas ihpaschi japeeshme. ka tee, kas atsina un puhlejabs arsht muhsu teesibas par libdissigam ar zitu taatu teesibahm schimis gubernas, ir bijschis weenigis til Kreewu Waldiba un Kreewu wihri, newis zitas lahdas tautas. Ziti turprelim, kas ngā Kreewi, dat likumeem prelim, aplinkus usspeeda pagastu woldem sweschi walodu. „Balsa“ par to ir bijschis agraki (us schi wahrdi leekom wifaleko swacu) wairak rafstu.

(Turpmak met.)

Dashadas sinas.

No eefschemes.

Kahda no muhsu Wahzu awise, — kuras wahrdi schi peeminot, parahditi tai par dauds goda, — atgremodama, ka pa loikam, sawu leelakajo heedru domas, nehmusehs nu ari, atstahsit muhsu jauna programma faturu un, ar paschstamo eradumu brehkt, ka muhsu awise esot ta „schlimste von den lettischen Hez-blättern“*). Ka wixa Latweeschti awise, isnahmot tikai sinomas diwas, no muhsu Wahzu „Zeitungahm“ un schieenes ahrsemes Wahzu awischu korespondenteem, teek paschahwi gi nosaukatas par „rihdischanas“ lapahm, tas jau meza, paschstama leeta, un tapat ari labi sinams, kadehk tas ihsten noteek. Bet nu ri hdi taji un ga hnitaji, ka to jau peerahdijahm it goishchi sawa eepre-skrihjei numurā, ir tilai paschi muhsu Wahzu awischneeki un noteek tas newis ka zita deht, bet weenigis tamdehle, ka muhsu awise ir ar leelako fidibu un zenibiu strahdajuschi preefsch muhsu tautas attihstibas un passtahwibas, pretodamahs neween pahrvahzofchanai, bet ari dedsigi darbodamahs preefsch weza gara apspefchana, attihstibas un muhsu tautai peenahzigu teesibu eeguhfchanahs. Muhsu awischu panahkumi schai leeta, ir nenoledsani leeli. Tauta to ari ir pilnigi atsinuse un tahn attihstahs un leetas waditees. To sin it labi muhsu pretineeki, un tadehk tee neapnizigi brehkaju-schi un sahajuschi wixa muhsu prel, gribedami to dif-feridet Waldbas qisā un ta apfpeest muhsu awischne-zihi. Zitas wehrtibas un pamata schim brehkaju-schi un gahnishchanahm it nelahbas narva weenigis teesibas un pahrejot. Muhsu awischu panahkumi schai leeta, ir nenoledsani leeli. Tauta to ari ir pilnigi atsinuse un tahn attihstahs un leetas waditees. To sin it labi muhsu pretineeki, un tadehk tee neapnizigi brehkaju-schi un sahajuschi wixa muhsu prel, gribedami to dif-feridet Waldbas qisā un ta apfpeest muhsu awischne-zihi. Zitas wehrtibas un pamata schim brehkaju-schi un gahnishchanahm it nelahbas narva weenigis teesibas un pahrejot. Muhsu awischu panahkumi schai leeta, ir nenoledsani leeli. Tauta to ari ir pilnigi atsinuse un tahn attihstahs un leetas waditees. To sin it labi muhsu pretineeki, un tadehk tee neapnizigi brehkaju-schi un sahajuschi wixa muhsu prel, gribedami to dif-feridet Waldbas qisā un ta apfpeest muhsu awischne-zihi. Zitas wehrtibas un pamata schim brehkaju-schi un gahnishchanahm it nelahbas narva weenigis teesibas un pahrejot. Muhsu awischu panahkumi schai leeta, ir nenoledsani leeli. Tauta to ari ir pilnigi atsinuse un tahn attihstahs un leetas waditees. To sin it labi muhsu pretineeki, un tadehk tee neapnizigi brehkaju-schi un sahajuschi wixa muhsu prel, gribedami to dif-feridet Waldbas qisā un ta apfpeest muhsu awischne-zihi. Zitas wehrtibas un pamata schim brehkaju-schi un gahnishchanahm it nelahbas narva weenigis teesibas un pahrejot. Muhsu awischu panahkumi schai leeta, ir nenoledsani leeli. Tauta to ari ir pilnigi atsinuse un tahn attihstahs un leetas waditees. To sin it labi muhsu pretineeki, un tadehk tee neapnizigi brehkaju-schi un sahajuschi wixa muhsu prel, gribedami to dif-feridet Waldbas qisā un ta apfpeest muhsu awischne-zihi. Zitas wehrtibas un pamata schim brehkaju-schi un gahnishchanahm it nelahbas narva weenigis teesibas un pahrejot. Muhsu awischu panahkumi schai leeta, ir nenoledsani leeli. Tauta to ari ir pilnigi atsinuse un tahn attihstahs un leetas waditees. To sin it labi muhsu pretineeki, un tadehk tee neapnizigi brehkaju-schi un sahajuschi wixa muhsu prel, gribedami to dif-feridet Waldbas qisā un ta apfpeest muhsu awischne-zihi. Zitas wehrtibas un pamata schim brehkaju-schi un gahnishchanahm it nelahbas narva weenigis teesibas un pahrejot. Muhsu awischu panahkumi schai leeta, ir nenoledsani leeli. Tauta to ari ir pilnigi atsinuse un tahn attihstahs un leetas waditees. To sin it labi muhsu pretineeki, un tadehk tee neapnizigi brehkaju-schi un sahajuschi wixa muhsu prel, gribedami to dif-feridet Waldbas qisā un ta apfpeest muhsu awischne-zihi. Zitas wehrtibas un pamata schim brehkaju-schi un gahnishchanahm it nelahbas narva weenigis teesibas un pahrejot. Muhsu awischu panahkumi schai leeta, ir nenoledsani leeli. Tauta to ari ir pilnigi atsinuse un tahn attihstahs un leetas waditees. To sin it labi muhsu pretineeki, un tadehk tee neapnizigi brehkaju-schi un sahajuschi wixa muhsu prel, gribedami to dif-feridet Waldbas qisā un ta apfpeest muhsu awischne-zihi. Zitas wehrtibas un pamata schim brehkaju-schi un gahnishchanahm it nelahbas narva weenigis teesibas un pahrejot. Muhsu awischu panahkumi schai leeta, ir nenoledsani leeli. Tauta to ari ir pilnigi atsinuse un tahn attihstahs un leetas waditees. To sin it labi muhsu pretineeki, un tadehk tee neapnizigi brehkaju-schi un sahajuschi wixa muhsu prel, gribedami to dif-feridet Waldbas qisā un ta apfpeest muhsu awischne-zihi. Zitas wehrtibas un pamata schim brehkaju-schi un gahnishchanahm it nelahbas narva weenigis teesibas un pahrejot. Muhsu awischu panahkumi schai leeta, ir nenoledsani leeli. Tauta to ari ir pilnigi atsinuse un tahn attihstahs un leetas waditees. To sin it labi muhsu pretineeki, un tadehk tee neapnizigi brehkaju-schi un sahajuschi wixa muhsu prel, gribedami to dif-feridet Waldbas qisā un ta apfpeest muhsu awischne-zihi. Zitas wehrtibas un pamata schim brehkaju-schi un gahnishchanahm it nelahbas narva weenigis teesibas un pahrejot. Muhsu awischu panahkumi schai leeta, ir nenoledsani leeli. Tauta to ari ir pilnigi atsinuse un tahn attihstahs un leetas waditees. To sin it labi muhsu pretineeki, un tadehk tee neapnizigi brehkaju-schi un sahajuschi wixa muhsu prel, gribedami to dif-feridet Waldbas qisā un ta apfpeest muhsu awischne-zihi. Zitas wehrtibas un pamata schim brehkaju-schi un gahnishchanahm it nelahbas narva weenigis teesibas un pahrejot. Muhsu awischu panahkumi schai leeta, ir nenoledsani leeli. Tauta to ari ir pilnigi atsinuse un tahn attihstahs un leetas waditees. To sin it labi muhsu pretineeki, un tadehk tee neapnizigi brehkaju-schi un sahajuschi wixa muhsu prel, gribedami to dif-feridet Waldbas qisā un ta apfpeest muhsu awischne-zihi. Zitas wehrtibas un

Awises, kas pastahwigi nodarbojusčahs tikai ar besgo-
digu melschanu un riħdišchanu, taħs waix newar nekad
reħlinat u godigu lausku u stizibu un eemehrošchanu.
Augħġi minneta awise bij alaqi u smohxigalo Latwee-
ſhu apwaġnotata*), bet fċi forte naw ar nekk vahr-
lezzina jama, jo ta nela neajmirist, nela nemibzah,
un tomeħr pehdejo laiku noti kumi preeħx muhsu preti-
neekem bij gan taħbi, kas wareja latru fatreekt un
u spdoma fħanu, paſchatsihsħanu flubinat. Bet wiċ-
welti, un iadehk ari katriet taħlaks wahrdi fħol leetā,
bus weltgħid. Meħs esam d'sli pahrlezzinati, ka wiċċi
muhsu labafee, kreetnej vilfon, tħadha Wahzi, kā Wahzi,
ilgojas un weħlejjas teesħam yebiż meera, u ta's ari
eestahtos, tik libdi kā beigħos fċi negeħligà, besgħodigà
Wahzu prefex riħdišħana, un tik libdi ta, pareihi atsiħ-
ħħama un isprasdħama muhsu nenoleedsamas wajadfbas
un teesħbas, fahlu runat prahħiġu un noxeen tu wahrdi
deħi wixu isspidħiħan. Bet kamehr walidhs libħiġi
nigħi, uspuħiha pahrzelħanahs, weenpusiba un nejehdinġa,
melfiġa riħdišħana — meħs nekad netikim ppee meera,
u ta's bus wiċżeem tikai par posu. Wiċċam paſau l-ir-
fawas robesħħas, faww meħrs — fatram darbam bei-
dsot fawwa alga. Un tħadha bus but! Zaur 700 ga-
reem gadeem ir-Ratweeħi tik meerigi un pozeetigi ne-
su fħi faww gruħto liskeni, ka new ċens newar teem
kō pahrmet, un wixu tagħadja prafihħan as ir-
tik pareiħas un taifniga, ka taħs akti nizinat, no-
seegħt un neatsiħt, war tik pahrleżiġi leela faisliba un
beskauniba. Ko 700 weħrgu qadi ne-eesvebjja, proti:
muħs pahrwahzinat, to tagħad ne pawisam ne-eespeħħ
muhsu pretineeki. — Bet pastahwigà pehdejo gadu
Wahzu awiħu bespmatigà għażiex ħana un riħdi-
ħħana, war gan kō zitru teem atnej, proti, wiċ-
pahrigħu nizinatħanu un naidu, ja teesħam reis ne-
beigħos wiċċas fħabbs beskaunibas. Ari paklausiga-
kais, meerigakka jidher kien, ja tas-
pahrak kirkimatis teek, beidsot pamet pozeetib. — To lai
eeweħro muhsu Wahzu prese un Wahzu eemħtieeki! —

Si Sauñejas. Muhsu pagasts ir 67 dahldei
leels, ko apdīshwo lāhds 71 muisħas nomneets. Ne-
weens nām mahjās par dīmitu pīrījs, jo wezājs leels-
kungs to negrib. To dara laikam tadehk, ka wiñ Sauñ-
nejeeschī ir kotti nabadīgi un nespējī mahjās nopirk.
Zik labi, ka tilk iċhehlīgs fungo! —

Skolas un bāsnīzās sīsā efam jo nabagi. Pareis-
tīzigeem ir gluschi otradi. Teem ir saws ruhpigs dweh-
felu gans un sawas draudses gaismotajš, zaur kreatnu
skolu ruhpnezzibū. Wineem ir sawas pogasta-draudses
un draudses skolas jo kreatna valīzga skola, kura šķim
brihscham mahzahs kahdi 82 stoleni. Mums luteroneem
ir parifam zitadi. Pagasta skolu apgāhdā ar skolotaju
weenigi leelskungs un mahzitajš.

Muhfsu zitreiseja pahrvilnā draudses skola stahw jau gandrihs diwi gadi tulfcha. Schi ir ta pote Weetalwas draudses skola, jo efam weenā draudse ar Weetalweescheem un ta tad zeenijameem lafitajeem ir wiraas behdigais listens ūn pehz ūnojumeem atminambs. Draudses un dwehfeli gana ar wis mums now. Lai gan efam luhgufchi un schehlojusches, tomehr muhfsu garidsneeziba neteek pahslabota. Buhs jau drihs trihs gadi. Kamehr ne-efam dörrdejuschi svehtus Deewa wahrdus un ne-efam baudijuschi svehta wakarina. —

Muhfu jaunajā — draudses skolas valīgā skola ir Upit kgs, kā pareiztīgās skolas virsskolotajs, un bijusīs un išmestais draudses skolotajs Kalnīna kgs, kā finību skolotajs. Mehēs luteriskee (tāpat arī pareiztīgi), kā bēs draudses skolas budami, labprāht suhtītu fawus behrnuš pee fawa mihlā Kalnīna kga skolā, bet teikam draudeti ar iſlīkšanu iſ mahjahm. Kad nu wiſi eſam nomneeki un ūlpi, kā arī puſgraudneeki un deenetaji, un ūltru arī dascham nāw, tad arī ir deesgan nedroſcha buſchana, fawus behrnuš zaur freetnahm skolahm iſglihtot un pee prāhta qaiſmas west. —

No Rujenes aygabala. Pee mums eefahkot doudsi domaja, ka schis gads buschot bagats gads; bet tagad israhdos, ka wisi tee wihschees: Tihrumos islikahs druwas labas, bet kulos israhdisjahs mas raschas, no linsehklahm dasch nebij ne iifehtu fehllu atdabujis, lai gan no tahm muhsu semkopji pirmo naudu zereja dabut. Meeschi ta puflihds auguschi, zenaš mehrenas, bet tee steigschus ween japhahrdod, lai rentes naudu sadabutu, kuru jau no isgahjuschä gada parada. Atleef wehl lini, kure deesgan labi bij pa-auguschi; tomehr mehrze-schanä ihsti naw isdewuschees, dascha schauja mihska, zita atkal par zeetu paleek. Tomehr us lineem muhsu semkopji leek to leelako zeribu. Mas zeribas, ka wifas malkaschanaš ar teem marchä feat. — Kad kohds kma-

ſchneels apzeemotu muhsu apgabalu, it ihpaſchi muhsu weeftinu, tad wiſch domatos waj paſchos Berlinē preefſchpilſehtā eeroodees. Wahzu waloda dſirdano wiſde foltōs, moſs un leels, wegs un jauns pluduré wahzifli laut gan nebut parejji nemahzedams. Gandriſi iſ karre ſateekotees waj ee-ejot otrā wahjā, waj tas rihts wa- wakars waj ari puſdeena, uſſauz „Mogen!“ Kaut ar vats neſinadams, fo iſteizis, tomeht eet pa wahzifli. Pat ſoſis, zuhlaſ, gowis un altaſ pa wahzifli kuhli dſen. Wiſa ſchi wahzeetiſas fehrga zehluſehs pee muſu no Wahzu ſkolahm, no tohm wiſa apgabalā ſchi nebuſchana tā ee augufe, ka deeigan gruhti iſrawet. Godigs Latweefchu tehwſ ſawu dehlu ſkolā ſubtidams, ſuhri gruhti puhle damees — možas dehlu iſſkolot weetigā draudſes ſkolā godus tribs, tſchetrus. Paſkolotaſ dehliſch jau ſkol eefahk uoſaukees pa wahzifli, fa veemichram: Kalnina dehls par Berg, Krostina par Ufer u. t. t. Jaunais, Rujenē iſoudſetais jaunwahzeitiſ, par tehwa gruhti pel-nito naudu dobujis jaunu uſwahrdu, patſ no wezafeem atſchikras, jo pahrwahzotaſ dehls tehwu wairę negrib ſatiktees, aifeet pee jauna tehwa, kuesch wiſu pahrwahzoiſis. Tā tad Wahzu ſkolotaſ ir niſno ſahlu fehjeſe, iſchlikris wezakus no behrneem. — Meenā wezakajs, lai gan Latweetiſ budams, weda Wahzu walodā proto- ſokus un wiſus zitū ralſtue; tagadejaſ wezakajs, lō leekas, negrib preefſchgahjejuſ apkaunot, t. i., Latweefchu walodu eeewest par darifhamu walodu. Pehdejā laikā gan nu fahk jau magenit tautoſ garō atlidinatees. Iluſenes draudſe; wiſu ſaunu metam pee malas un fah- kam runat poſchi ſawu walodu. — Weenās draudſes mahzitajs, jau leek eeewest ſkolās Latweefchu walodā mahzifchanu diwreis nedelā, un laui ſkolotaſeem walos, ſteahdat fa labaki un wairak ſkolas darbus uſ preefſchu weizinatu. Turpreti otrā draudſe paleek ſpehſa wezaſ ſtundu rahditoſ.

No Leelwahrdes draudses. Wezais sprigulis jau patloban pilnigi heidsis laudset muhsu peedarbōs; bet lautireem toimehr truhfti ruden preeku us wina bagatibu, jo wifur dſird tik ween fuhsamees par flisku gadu. No rias, fur pehrnajā gada wareja tihrit pa 18 mehru, schogad tik tik fo tihrija 12 un wehl masaf. Naudas truhkums wifur juhtoms jo leels, lai gan laiks jau flakt, fur Jones lungeem leelās pirkshanaas un nomas naudas. — Ar preeku waru wehl sinot, ka pehdejā laikā muhsu draudse wairak fulamas un zitas maschinas cera-duschās. Ir flunstmechsli top ſipri leetati. — Nudsueeſehſchanu ſipri aifkameja pahrleezigais flapjums un besgaligais leetus. Ne gluſhi bei eemesla jau baschija-mees par nahloſchu gadu. Balteetis,

No Meschotnes. Rudens bagatiba aksoras no wasaras auglibas. Ko wasara now audsinajuſe, fataliſjuſe, to ari breedigais rudens nespeli eebreedinat. Kad nu ſchi wasara bij flapjo un wasarajam tihkama, tad ari ſchi rascheni pilditu ſhogad muhsu ſchkuhnus un apzirkus, ja rudens nebutu bijis pahral flaviſch. Seemas febja zaur ſliko pawafaru un flapjo wasaru, kas breedumam loti ſlahdeja, isdewa knapu raschu, tikai 5—8 graudus. Meeschi bij labi auguſchi, ta ka isdewa 10—15 graudu. Ausas. kuras ſhogad ihſti bagati bij pa-auguſchaſ, isdewa 12—22 graudi, ihpaſchi jaunas semes, bij jo kreetnas augumā. Tikai noschelholjami, ka puſaugumā tika no ſtipreem leetus gahſceneem weldre ſagahſtaſ un zaur tam ſaudeja daudi no raschais un falmeem un apgeuhtinaja noptlauschanu. Alach lihdamais leetus nowilzinaſ ſcha gada fehjas ifgatawoſchanos un falopſchanu aksatotees us pehrno gadu, par $1\frac{1}{2}$ —2 mehneſcheem wehlaku. Vini ari labi isdewuſcheeſ, kad tik butu zenaſ labas, tad zeram, ka seemas fehjas truhſtioſchais robs tiku no wasaraſa iſlihdinat. Det neka! Jankeli uu Ahbrami nekaunas folit 40 rubl. un masak birklawā. Meeschus or pahrdodam Jelgawas Schihdi-neem par 195 lihds 230 kop. mehrā. Vihi ſchim wehl neweenai labibai now tahdas zenaſ bijuſchaſ, ka ga-

deem. Semkopji fuhras, ta newarot vee naudas tikt. Wiss, ko pahrdod, lehts, un kas japecrf, tur ne kapeikas newar issdinget. Naw ta, la kahdus gadus atpakač, aisi-wedi puhru 10 — bij naudas kad waj zif. Ko tagod? Wojag 20 un 50, kod gribi, ko samatkat. Kweeshu, muhsu leelakä naudas eenehmuma, schogad naw nezik. Un kad tee pašči nebutu tik lehti! Ne tšchetri rubli mehrā negrib dot. Ta tad sčis gads bus naudas finā deesgan slists. Rijas beigusčas fuhypet un nodilusčais sprigulis nedausa wairs labibas meteenu, bet ir pakahrts wadsi, līhds nahkoſčam gadom, kur to atkal iſkaptē ſwarkeſčana rūdu tihrumā modinahs uſ jaunu darbu. Bet dasħa klons tam jau uſ muhsu atfazijees, jo ta weetā beriſč labibu ſwilydamais qarainu kuhleis.

Kurzeme. Keisara Majestete us ministeru komitejas nospreeduma, 11. novembrī šč. g. Šahdas personas apdahvinajis sudraba medaleem ar ukrānu „par užibību”, kas Stanislawa lentā nesajami, yee

faklo: Kuldīgas labprātīgo uguns-dzēbšēju preiļšķneku Juliju Gessau; viņi fruktīm: Dobeles aprīnki: Brambergu pagasta wezalo Jāni Rosenbergi; Titelmindes pagasta wezalo Mikeli Purmalu, un Abguntas-Greinseldes senāko pag. wezalo Kristiānu Jakobsonu; Baunkas aprīnki: Wezmuisčas pag. wezalo Jāni Sandri; Kuldīgas aprīnki: Kumberes pag. wezalo Jāni Sibpolu, un Jaunselgavas aprīnki: Lindes pagasta preiļšķneku Jāni Baumoni.

Nihžē (Grobinaš aprīnķi) 1. decembrī atvehrta
pasta stāngja, tur pēc tam un išdos višadu fore-
spōndenziju.

Wilandes apgabala 25. novembri nopirkli 44 sūrgi, kuri tiks suhtiti visi Anglijā. Šaur to, ka sūrgu uspirzejī fabkfuschi apmeklet tureenes sūrgu tirgus, sūrgu zena žehlūšchahē pa 20—25 prozentem.

Bernawas Igaunu semkopju beedriba, kā „Wīru-lane” raksta, labakajā pilsehtas daļā nopirkuse mājus ar prahmu dahrnu, kura sākumā mākslajās 7.800 rubļi un 6. novembrī preeksītā beedribas tīkls eesvehtīts, ar deew-falposchānu. Vēl tam beedriba kārtā atjaunītā pilsehtas apgabalā nopirkuse 2,400 km², ofu leelu grunts galvu, vien kura vīna turpmāki grib buhvet spīķeris, kuri glabat no beedribas puses apgādātās semkopibas mašīnus, lauku mehslus un zītas preeksītā semkopjeem vajadzības prezēs, kuras, wairumā un no pirmās rokas eepirkas, wareshot pahrdot beedreem daudzi lehtaki, nekā kād tērī paschi latris par sevi virstu mosumā no tirgotajiem. Tāpat beedri šajās spīķerīs wareshot nolikt drošā weetā sawus lauku rāschojumus, lai no beedribas pusēs tākai pahrdoti par jo augstākām īzeham. Beedribas nodomi, kā protams, ir teizami un liezīgi atkal slaidri, ka Igaunu pāstāvīgās semkopibas beedribas strādā ar labām sekmēm preeksītā maso semkopju labflakcijās.

Kā Igaunī prot zeenit Jakobsona peeminnu un gahdat par wina familiju, par to „Virulanes“ jaunatā numurā atkal kahds peemehrs. Tschornas meestā. J. Koppels un M. Kolls, dabujuschi finat, ka kahda M. Sommersa rokā efot Jakobsona parādu sīhme, 300 rubļi leelo, nu wini apnachmushees to atpirkt un išnīhzinai. Sommers, dsirdedams, ka abi wihti grih nest til leelus upurus preelfsch Igaunu tautas zensona peederigeem, gribejis rāhdit, ka wintsch ari neatraujas no tahda augstārādibas darba, un pahidewis 300 rubļi. leelo parādu sīhni par tikai 24 rubleem, kura tuliax tuluse išnīhzinata. Tā tad šķēr trihs wihti ween dāhwinguschi Jakobsona atrāknei un behrīneem 300 rublus uſ reiū.

Peterburgā, 3. dezembrī. Šī valsts kontroles vežu
vijēena redzamā, ka pagohjušķā godā valsts fahrtīgās
eņemtīšanas bijusīšas 708,668,331 rbl. un iſdovīšanas
711,156,862 rbl.; ahrfahrtīgās eņemtīšanas 28,014,415
rbl. un iſdovīšanas 77,214,309 rbl.; tā tad visi iſtrūh-
kumi 51,688,425 rbl. leels.

Politikas pahrfkats

Riga, 5. Dezembris 1883.

Muhsu ahrleetu ministris, kas wehl tagadin usturas ahrsemēs, schim brihscham Nizā, laidis no tureenes weh-nūli sawam dehlam, kusch ir sekretars Kreewu suhtnee-zibō, Parisē. Schas wehstulē winsch ari peeminejis sawu fatunu ar Bismarku, Fridrichsruhē. No Bismarka is-skaidrojumeem winsch efot taifni pahrliezinajees, ka Ei-ropas meers, ka ne wairak, us weena gada efot itin drosch. Wahzijas krona-prinziß, kas arweenu wehl usturejahs Barcelonā, Spanijā, dabujis schinis deenās telegramu no Berlinoß, pehz kuras winsch tuhdal atwa-dijees no lihdsschinigas usturas weetas un eekabpis fugi us atpalak zeloschanu. Kā dīrdamās, no tureenes krona-prinziß braukshot us Romu. Bahwestam gan wehl lihds schim brihscham ne-efot peefuhits offziels sinojums par to, ka Wahzu krona-prinziß wian opmekleshot, bet ne-efot nemas ko schaubitees, ka to wehl ihstā loikā nepeefuhitsshot. — Ungaru augščnamā now vis gahjis zauri jaunais līkums, kas atvēleja laulību starp strižīgiem un Schihdeem; par to nemas now ko brihnitees, jo Un-garu augščnama lozelku leelātā puze ir garīdzneeki: erzbiskapi, biskapi, klosteeru preefschnieki un t. t. — Frantschu-Kīneefchu ilduß, kas tagad jau tik ilgi wel-kas bes kaut lahma ponahkuma, tahtak stahwoscheem valēk arweenu weenaldsigaks. Amises gan beeshi ween siņo, ka Anglija bushot fameerinat, Eiropas leelvalstis tuhtishot farus fugus preefsch Eiropaeefchu apsargas-hanas, Ķīna padoshotees u. t. t., bet tas wijs palek tikai sinojums. Frantsija ministru preefschnieka, Ferri, stahwoklis efot palizis deesgan nedrosch, dehlt strihdeem, kas iżzehluschees starp ščo un republikas presidentu; lā tas beigsees, tagad wehl nam paredzams. — Anglijas waldibas wihri gan alasch mehds apgalwot un avrahdt.

